

شورای سیاستگذاری حوزه‌های علمیه خاوران

مرکز مدیریت حوزه علمیه خاوران

معاونت پژوهش

استان تهران شهر تهران مدرسه علمیه تخصصی امام حسن مجتبی علیه السلام

عنوان

مبانی قرآنی حقوق اهل بیت در صحیفه سجادیه

جامعه

استاد راهنما

سرکار خانم دکتر شهیدی فر

استاد داور

سرکار خانم دکتر منصوری

نگارنده

زهرا بگ محمدی

تاریخ تدوین

۱۴۰۳

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیّه خوارزمیان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

«الْحَمْدُ لِلَّهِ الْأَوَّلِ بِلاَ أَوَّلٍ كَانَ قَبْلَهُ وَ الْآخِرِ بِلاَ آخِرٍ يَكُونُ بَعْدَهُ الَّذِي قَصَّرَتْ عَنْ رُؤْيَيْهِ أَبْصَارُ النَّاظِرِينَ وَ عَجَزَتْ عَنْ نَعْتِهِ أَوْهَامُ الْوَاصِفِينَ ابْتَدَعَ بِقُدْرَتِهِ الْخَلْقَ ابْتِدَاءً وَ اخْتَرَعَهُمْ عَلَى مَشِيَّتِهِ إِخْتِرَاعاً ثُمَّ سَلَكَ بِهِمْ طَرِيقَ إِرَادَتِهِ وَ بَعَثَهُمْ فِي سَبِيلِ مَحَبَّتِهِ؛ سپاس و ستایش خداوندی را سزااست که در «اول بودن» بی آغاز و در «آخر بودن» بی انجام است، آن که دیدگان بینندگان از دیدنش، ناتوان و اندیشه‌های وصف کنندگان، از وصف وی، عاجزند. با قدرتش آفریدگان را با نمونه و الگو آفرید، و آنان را به خواست خود پدید آورد، و سپس روان گردانید، آنان را به راه خواسته خویش و برانگیخت آنان را در راه محبت خویش»؛ دعای اول صحیفه سجادیه جامعه.

تقدیم به

اثر معنوی پژوهش حاضر خالصانه و خاضعانه پیشکش می‌شود به ساحت مقدس:

حضرت علی بن الحسین علیهما السلام

سید الساجدین

زین العابدین

امام العارفین

سید المتقین

ضوء المُستوحشین

قُدوة الزاهدین

منار القانتین

وصی الوصیین

وارث علم النبیین

سفینه العلم

سکینه الحلم

زین شباب الجنة

١٥٨. ابن محمد خزاز رازی، علی، کفایه الأثر فی النص علی الأئمة الإثنی عشر، قم: بیدار، ١٤٠١ق.
١٥٩. ابن محمد دیلمی، حسن، إرشاد القلوب، قم: شریف رضی، ١٤١٣ق، ج ٢.
١٦٠. _____، أعلام الدین فی صفات المؤمنین، قم: آل البيت (ع)، ١٤٠٨ق.
١٦١. ابن محمد سمعانی، عبد الکریم، الأنساب، بی جا، ١٣٨٢ش، ج ١٢.
١٦٢. ابن محمد شعیری، محمد، جامع الأخبار، نجف: المطبعة الحیدریه، بی تا.
١٦٣. ابن شُبّه نمیری، عمر، تاریخ المدینة المنوره، بیروت: دار الفکر، بی تا، ج ١.
١٦٤. ابن محمد طباطبائی، علی، ریاض المسائل، قم: مؤسسه آل البيت (ع)، ١٤١٨ق، ج ٧.
١٦٥. ابن محمد بن قولویه، جعفر، کامل الزیارات، نجف: المطبعة المبارکه المرتضویه، ١٣٥٦ق.
١٦٦. ابن محمد مغربی، نعمان، دعائم الإسلام، قم: مؤسسه آل البيت (ع)، ١٣٨٣ق، ج ١.
١٦٧. ابن محمد مفید، محمد، الإرشاد، تهران: کتابچی، ١٤١٣ق، ج ١.
١٦٨. _____، أوائل المقالات، قم: المؤتمر العالمی، لألفیه الشیخ المفید، ١٤١٣ق.
١٦٩. _____، المسائل الجارودیه، قم: المؤتمر العالمی لألفیه الشیخ المفید، بی تا.
١٧٠. ابن محمد تقی نوری، حسین، مستدرک الوسائل، قم: مؤسسه آل البيت (ع)، ١٤٠٨ق، ج ٢.
١٧١. ابن مسعود عیاشی، محمد، تفسیر العیاشی، تهران: مکتبه العلمیه الاسلامیه، ١٣٨٠ق، ج ٢.
١٧٢. ابن منظور، محمد، لسان العرب، بیروت: دار إحياء التراث العربی، ١٤٠٨ق، ج ١١.
١٧٣. ابن موسی الرضا، علی، فقه الرضا (ع)، قم: دفتر انتشارات اسلامی، بی تا.
١٧٤. ابن میثم بحرانی، میثم، مصباح السالکین، مشهد: آستان قدس رضوی، ١٣٦٦ش، ج ٢.
١٧٥. ابن همام صنعانی، عبد الرزاق، المصنّف، بیروت: دار الکتب العلمیه، ١٤٢١ق، ج ٣.
١٧٦. ابن یوسف بن عطیه اندلسی، محمد، البحر المحیط، بیروت: دار الفکر، ١٤٢٠ق، ج ٢.
١٧٧. ابن یوسف حلّی، حسن، کشف المراد، قم: جماعه المدرسین فی الحوزة العلمیه بقم، ١٤١٣ق.
١٧٨. _____، تذکره الفقهاء، قم: مؤسسه آل البيت علیهم السلام، ١٤١٤ق، ج ٩.
١٧٩. بحرانی، سید هاشم، غایه المرام و حجه الخصام فی تعیین الأمام من طریق الخاص و العام، بیروت: مؤسسه التاريخ العربی، ج ٣.
١٨٠. بغدادی، عبد القاهر، الفرق بین الفرق، مصر: مکتبه محمد علی صبیح، بی تا.
١٨١. تبریزی، جواد، إرشاد الطالب الی التعليق علی المکاسب، قم: مهر، ١٣٩٩ق، ج ٢.
١٨٢. _____، صراط النجاة، قم: دار الصدیقه الشهیده، ١٤٢٢ق، ج ٣.

١٨٣. تميمي آمدي، تميمي آمدي، غُرر الحِكم و دُرر الكلم، قم: دار الكتاب الإسلامي، ١٣٦٨ش.
١٨٤. تهانوي، محمد علي، موسوعه كشاف اصطلاحات الفنون و العلوم، بيروت: مكتبه ناشرون، ١٩٩٦م، ج ٢.
١٨٥. جزيري، عبد الرحمن، الفقه على المذاهب الأربعة، بيروت: دار الثقلين، ١٤١٩ق، ج ٢.
١٨٦. جمع من المؤلفين، موسوعه الإمام الجواد عليه السلام، قم: مؤسسه ولي العصر عجل للدراسات الإسلامية، ١٤١٩ق.
١٨٧. حسن جبل، محمد حسن، المعجم الاشتقاقي المؤصل لألفاظ القرآن الكريم، قاهره: مكتبه الأدب، ٢٠١٠م، ج ١.
١٨٨. حكيم، سيد محمد باقر، الإمامه و أهل البيت، بيروت: المؤتمر الاسلامي المعاصر، ١٤٢٤ق.
١٨٩. خراساني، محمد كاظم، حاشيه فوايد الاصول، تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامي، ١٤٠٧ق.
١٩٠. خويي، ابوالقاسم، منهاج الصالحين، قم: مدينه العلم، ١٤١٠ق، ج ١.
١٩١. خويي، حبيب الله، منهاج البراعه في شرح نهج البلاغه، تهران: مكتبه الإسلاميه، ١٤٠٠ق، ج ٢٠.
١٩٢. درايي، مصطفى، نمايه نامه موضوعي صحيفه سجاديه جامعه، تهران: ايرانداك، ١٣٧٧ش.
١٩٣. ذهبي، محمد، سير أعلام النبلاء، بيروت: مؤسسه الرساله، ١٤١٤ق، ج ٤.
١٩٤. الراضي، حسين، سبيل النجاه في تتمه المراجعات، قم: مؤسسه فرهنگي تبيان، ١٣٨٧ش.
١٩٥. راغب اصفهاني، حسين، المفردات في غريب القرآن، بيروت: الدار الشاميه، ١٤١٢ق.
١٩٦. زاهد كوثرى، محمد، مُحَقِّقُ التَّقْوُلِ فِي مَسْأَلَةِ التَّوَسُّلِ، قاهره: المكتبه الأزهرية للتراث، ٢٠٠٦م.
١٩٧. زبيدي، مرتضى، تاج العروس، بيروت: دار الفكر، ١٤١٤ق، ج ١.
١٩٨. سبجاني تبريزي، جعفر، نظريه المعرفه، قم: مؤسسه الإمام الصادق (ع)، ١٣٨٧ش.
١٩٩. _____، الالهيات على هدى الكتاب و السنه و العقل، قم: مؤسسه الإمام الصادق (ع)، ١٤١٣ق، ج ٤.
٢٠٠. _____، التوسل، بيروت: الدار الاسلاميه، ١٤١٢ق.
٢٠١. سبزواري، عبد الأعلى، مهذب الأحكام، قم: عبد الأعلى سبزواري، ١٤١٣ق، ج ١٥.
٢٠٢. سبكي، تقى الدين، شفاء السقام في زياره خير الأنام، تهران: مشعر، ١٤١٩ق.
٢٠٣. شرقادي، جميل، دروس في اصول القانون، قاهره: دار النهضة العربية، ١٩٦٦م.

۲۰۴. شهرستانی، سید علی، *أشهد أن علياً ولي الله في الاذان بين الشرعية و الابتداء*، بی جا: اجتهاد، ۱۳۸۷ش.
۲۰۵. صافی گلپایگانی، لطف الله، *منتخب الأثر في الإمام الثاني عشر(ع)*، بیروت: مؤسسه الوفاء، ۱۴۰۳ق.
۲۰۶. طباطبایی، سید محمد حسین، *الميزان في تفسير القرآن*، قم: جامعه مدرسين حوزه علمیه قم، دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۸۴ش، ج ۲.
۲۰۷. طباطبایی یزدی، سید محمد کاظم، *العروة الوثقى*، قم: مکتبه الداوری، ۱۴۱۴ق، ج ۱.
۲۰۸. طبری، عماد الدین، *بشارة المصطفى*، نجف: مکتبه حیدریه، ۱۳۸۳ق.
۲۰۹. طریحی، فخر الدین، *مجمع البحرين*، تهران: مکتبه المرتضویه، ۱۳۷۵ش، ج ۱۵.
۲۱۰. عبد الرحمن عبد المنعم، محمود، *مُعجم المصطلحات و الألفاظ الفقهيه*، قاهره: دار الفضيله، ۱۴۱۹ق.
۲۱۱. غروی اصفهانی، محمد حسین، *حاشیه کتاب المکاسب*، قم: پایه دانش، ۱۴۲۵ق.
۲۱۲. غزالی، محمد، *إحياء علوم الدين*، بیروت: دار الكتاب العربی، بی تا، ج ۱.
۲۱۳. فتح الله، احمد، *معجم الفاظ فقه جعفری*، بی جا: دار المرتضی، بی تا.
۲۱۴. فیض کاشانی، محمد، *تفسير الصافي*، تهران: مکتبه الصدر، ۱۴۱۵ق، ج ۳.
۲۱۵. _____، *علم اليقين*، قم: بیدار، ۱۳۷۷ش.
۲۱۶. قطب، سید ابراهیم، *معالم في الطريق*، بیروت: دار الشروق، ۱۳۹۹ق.
۲۱۷. قفاری، ناصر، *اصول مذهب الشيعة الإماميه الإثني عشرية*، جیزه: دار الرضا، ۱۴۳۱ق، ج ۲.
۲۱۸. لکنهوی، محمد، *ابراز الغی الواقع في شفاء العی*، بی جا: چشمه فیض، بی تا.
۲۱۹. مجلسی، محمد باقر، *بحار الأنوار*، بیروت: دار الفکر، ۱۴۱۴ق، ج ۷۱.
۲۲۰. _____، *مرآة العقول في شرح أخبار آل الرسول*، تهران: دار الکتب الإسلامیه، ۱۳۶۳ش، ج ۲۶.
۲۲۱. محمدی ری شهری، محمد، *اهل البيت عليهم السلام في القرآن و الحديث*، قم: دار الحديث، ۱۳۹۱ش.
۲۲۲. مدنی، سید علی خان، *رياض السالكين في شرح صحيفة سيد الساجدين*، قم: جماعه المدرسين في الحوزه العلميه بقم، ۱۴۰۹ق، ج ۶.

۲۲۳. مصطفوی، حسن، التحقیق فی کلمات القرآن الکریم، تهران: علمی فرهنگی، ۱۳۶۸ش، ج ۱.
۲۲۴. مظفر، محمد حسن، دلائل الصدق لنهج الحق، قم: مؤسسه آل البيت لإحياء التراث، ۱۴۲۲ق، ج ۴.
۲۲۵. مظفر، محمد رضا، عقائد الإمامیه، قم: انصاریان، ۱۳۸۷ش.
۲۲۶. موسی کعبی، علی، الإمام موسی کاظم، بی جا: الرساله، ۱۳۸۸ش.
۲۲۷. نجفی، محمد حسن، جواهر الکلام، بیروت: دار إحياء التراث العربی، بی تا، ج ۴۳.

ج. مقالات:

۲۲۸. بخشی شیخ احمد، مهدی، «جهاد از ابن تیمیه تا بن لادن»، نشریه علوم سیاسی، ش ۳۴، ۱۳۸۵ش.
۲۲۹. ترکاشوند، حسن «محبت اهل بیت و رستگاری»، فصلنامه: فرهنگ زیارت، دوره ۷، ش ۲۶، ۱۳۹۵ش.
۲۳۰. حفادی، عبد الرضا، «گستره علم امام از منظر کلینی و صفار»، نشریه: امامت پژوهی، ش ۴، ۱۳۹۰ش.
۲۳۱. صیامیان گرجی، زهیر، «تحلیل گفتمانی میراث حدیثی شیعه»، نشریه: مطالعات تاریخ اسلام، ش ۳۵، ۱۳۹۶ش.
۲۳۲. عروج نیا، پروانه، «نگاهی نو به معنای ولایت»، نشریه: عرفان، ش ۱۶، ۱۳۹۶ش.
۲۳۳. فاریاب، محمد حسین، «عصمت پیامبران در منظومه فکری علامه طباطبائی»، نشریه: معرفت، ش ۲۱۱، ۱۳۹۴ش.
۲۳۴. مُحدّثی، جواد، «راه‌های ایجاد محبت اهل بیت در نوجوانان و جوانان»، نشریه: فرهنگ کوثر، ش ۲۹، ۱۳۷۸ش.
۲۳۵. میر احمدی، منصور، «جریان‌های سلفی؛ از انقیاد تا افراطی گری»، نشریه: جستارهای سیاسی معاصر، سال ۵، ش ۱۲، ۱۳۹۳ش.
۲۳۶. نصیری، علی، «إباحه گری آفت دین داری»، نشریه: کتاب نقد، ش ۴۰، ۱۳۸۵ش.

د. نرم افزارها:

۲۳۷. پایگاه اطلاع رسانی آیت الله مظاهری، فصل هشتم، مراتب توبه.

۲۳۸. پرتال امام خمینی (ره)، بررسی دلیل استغفار معصومین از نگاه امام خمینی در پرتو دعای عرفه
امام حسین علیه السلام.

۲۳۹. سایت خامنه‌ای:

*بیانات در دیدار با جمعی از طلاب و روحانیون، ۱۳۸۸/۰۹/۲۲ ش.

*بیانات در دیدار جمعی از مداحان، ۱۳۸۹/۰۳/۱۳ ش.

*بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم به مناسبت عید نیمه شعبان، ۱۳۸۷/۰۵/۲۷ ش.

۲۴۰. سایت مدرسه فقاہت، علی ربانی گلپایگانی، درس امامت.

مکتب ایزدیت
حوزه‌های علمیہ
خواهران